

REFERAT Udvalg for lighed i sundhed d. 24-06-2022

Mødedato Fredag d. 24. juni 2022 kl. 09:00

Mødested Konference 1, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget.....	3
Almen praksis rolle i arbejdet med lighed i sundhed.....	4
Social Sundhed.....	5
Studietur for udvalget.....	7
Den styrende politiske ambition.....	8
Kommunikation om udvalgets arbejde.....	9
Planlægning af kommende møder.....	10
Gensidig orientering.....	11

Punkt 1: Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget

1-00-14-22

Resume

Godkendelse af referat fra udvalgets møde den 18. maj 2022.

Direktionen indstiller,

at referat fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 18. maj 2022 godkendes.

Sagsfremstilling

Referatet fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 18. maj 2022 kan tilgås i First Agenda.

Beslutning

Referat fra udvalgets møde den 18. maj 2022 blev godkendt.

Inger-Marie Tryde og Annette Roed var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Almen praksis rolle i arbejdet med lighed i sundhed

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Almen praksis har en væsentlig rolle som bidragsyder i indsatsen mod ulighed i sundhed. Almen praksis er, som den primære indgang til sundhedsvæsenet, åben for alle uanset indkomst og social position og uden forudgående visitation.

I den nye overenskomst for almen praksis, der er gældende fra januar 2022, er et særligt fokus på arbejdet med ulighed i sundhed i almen praksis. Et af hovedelementerne i aftalen er således mindre ulighed i sundhed, og overenskomsten åbner blandt andet op for en opsøgende indsats over for mennesker med psykisk sygdom og børn og forældre i udsatte familier samt bedre adgang til, at praktiserende læger kan tilbyde sundhedstjek for sårbare beboere på botilbud.

På mødet vil kontorchef, Dorthe Klith, Sundhedsplanlægning og kontorchef, Birgitte Haahr, Koncern Kvalitet give et oplæg om almen praksis' rolle i arbejdet med lighed i sundhed, herunder en orientering om igangværende indsatser og projekter i Region Midtjylland.

Beslutning

Kontorchef Dorthe Klith gav et oplæg om almen praksis' rolle i arbejdet med lighed i sundhed. Visionerne for arbejdet er beskrevet i Praksisplan for almen praksis, der er blevet udarbejdet i et samarbejde mellem almen praksis, kommuner og region og godkendt af regionsrådet i 2021.

Praksisplanen lægger sig meget op ad de visioner, der er i sundhedsaftalen, hvor et af fokusområderne handler om lighed i sundhed og forebyggelse.

Den nye overenskomst for almen praksis har fokus på blandt andet ulighed i sundhed, og en række af de nye initiativer i overenskomsten beskriver fint det vi gerne vil arbejde med, men det kan være en udfordring at realisere det.

Kontorchef Birgitte Haahr gav i forlængelse et oplæg om konkrete indsatser i almen praksis. Birgitte Haahr indledte med at orientere om MidtKraft, og den betydning MidtKraft har for at kunne implementere indsatser i almen praksis.

Der eksisterer allerede en række indsatser i almen praksis, ligesom der i den nye overenskomst er tre nye ydelser, der handler om sundhedstjek til borgere på botilbud, en styrket indsats for sårbare børn og fokuseret somatisk undersøgelse til borgere med psykisk sygdom. Fælles for disse indsatser er, at lægen skal handle proaktivt, hvilket er helt centralt, hvis sårbare grupper skal nås med sundhedstilbud.

Som opfølgning på de to oplæg drøftede udvalget om og hvordan dette kan gøres bedre og mere effektivt samt organisatorisk lettere.

Udvalget ønsker, at der på det kommende udvalgsmøde i august laves en temadrøftelse om dette emne, hvor der inviteres læger fra Klinik for Almen Medicin i Lemvig, praksisudviklingskonsulenter samt læger fra Lægefællesskabet i Grenå med henblik på at drøfte muligheder i arbejdet med lighed i sundhed samt med henblik på at give udvalget nogle råd til det fremadrettede arbejde.

Inger-Marie Tryde og Annette Roed var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Oplæg Dorthe Klith

Oplæg Birgitte Haahr

Punkt 3: Social Sundhed

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Social Sundhed er en landsdækkende organisation, som med frivillige kræfter arbejder for at skabe større social lighed i sundhed.

En af Social Sundheds kerneopgaver er at ledsage og støtte sårbare og udsatte mennesker til deres aftaler i sundhedsvæsenet med udgangspunkt i det enkelte menneskes behov. Opgaven varetages af frivillige sundhedsfaglige studerende, også kaldet brobyggere.

Social Sundhed arbejder ud fra en viden om, at de store udfordringer på sundhedsområdet for udsatte kræver fælles løsninger på tværs af samfundet. Derfor bidrager Social Sundhed også på samfundsniveau til en sammenhængende, koordineret indsats for, at socialt udsatte får den støtte, hjælp og behandling, de har ret til og brug for. Det sker gennem partnerskaber, netværk og samarbejder med blandt andet Sundhedsstyrelsen, kommuner, regioner, fonde, sundhedsaktører, hospitaler, uddannelsesinstitutioner samt NGO'er som fx Kirkens Korshær, Mændenes Hjem og Røde Kors.

Social Sundhed drives primært via midler fra offentlige partnerskaber, puljer og private fonde.

På mødet vil daglig leder af Social Sundhed i Aalborg, Ann-Sofie Christensen, fortælle om erfaringer og arbejdet med ulighed i sundhed.

Beslutning

Ann-Sofie Christensen gav et oplæg om Social Sundhed og deres arbejde for at skabe større lighed i sundhed.

Social Sundhed arbejder ud fra en recovery- og empowerment orienteret tilgang, hvor det er borgeren, der styrer forløbet.

Social Sundhed ledsager og støtter sårbare mennesker med følgeskab til aftaler i sundhedsvæsenet for alle der oplever mødet med sundhedsvæsenet som svært. Man kan få ledsagelse til alle sundhedsrelaterede aftaler, og det er ofte mennesker, der står alene, der ønsker hjælp. Man kan både selv tage kontakt til organisationen, men man må også meget gerne få hjælp til at tage kontakt, for det er ofte det, der er svært for den udsatte. Brobyggere er også fysisk til stede i fx Psykiatriens Hus i Aarhus, hvor man kan tage direkte kontakt ved behov. Brobygning foregår både ved ledsagelse til aftaler, men det kan også være en borger, der har brug for hjælp til at lave aftaler, fx blodprøvetagning, vaccination, m.m.

Det er oplevelsen, at man som sundhedsfaglig person også får meget igen, når man bliver inviteret ind i det, der er svært for et menneske. Ofte mødes borgeren og den sundhedsfaglige person lidt før en aftale og taler om, hvad borgeren har brug for hjælp til. Efter aftalen tales besøget igennem i forhold til, om der er brug for hjælp til at handle på noget, at følge op på noget, etc. Brobyggeren gør ikke noget, medmindre man har aftalt det, ud fra recovery tilgangen om, at det altid er borgeren, der har stafetten. Som brobygger får man indledningsvist undervisning i social ulighed, kommunikation og grænsesætning.

Ledsagelse til aftaler på hospitalerne handler ofte om angst for at tage af sted alene eller angst for ikke at forstå eller kunne huske, hvad der blev talt om. Når brobyggerne er afsted, er man en ressourcestærk "pårørende" fremfor at være en sundhedsfaglig person, hvilket gør det til en mere ligeværdig relation.

Ud over ledsagelse er en stor del af Social Sundheds arbejde uddannelse af kommende sundhedsprofessionelle. Allerede under uddannelsen vil Social Sundhed gerne klæde de sundhedsfaglige på til at møde denne gruppe af udsatte mennesker. Unge på sundhedsuddannelserne har sjældent stiftet bekendtskab med meget udsatte mennesker, så det giver dem en grundlæggende forståelse for socialt udsatte mennesker. Det giver samtidig de unge muligheden for at finde ud af, om det er et område de ønsker at arbejde indenfor, og når de har tilvalgt området, giver det nogle meget engagerede sundhedsprofessionelle.

En evaluering fra DEFACTUM konkluderer, at både de sundhedsfaglige frivillige og borgerne oplever et stort udbytte af Social Sundheds indsats, og at indsatsen kan være med til at reducere den sociale ulighed i sundhed.

Der er medio 2021 igangsat et forskningsprojekt, som DEFACTUM står for, der skal undersøge hvad Social Sundheds indsats betyder for borgernes brug og udbytte af sundhedsvæsenet. Desuden skal det klarlægges om indsatsen forbedrer borgernes oplevelse af mødet med sundhedsprofessionelle. Undersøgelsen løber frem til ultimo 2022. Foreløbige resultater fra forskningsprojektet viser blandt andet, at 62 % af borgerne fik kendskab til Social Sundhed gennem kommunen, mens kun 10 % fik kendskab gennem hospitalet. De foreløbige resultater viser samtidig, at 43 % af de adspurgte havde en oplevelse af, at sundhedspersonalet i høj grad lyttede til og forstod dem, mens 28 % havde svært ved at sikre sig, at sundhedspersonalet havde forstået deres problemer rigtigt og 30 % havde svært

ved at tale med sundhedspersonalet om helbredsproblemer. De adspurgte pegede samtidig på, at det er særlig svært at læse og forstå skriftlig information om sundhed.

Udvalget drøftede på den baggrund betydningen af, at man i sundhedsvæsenet bliver bedre til den kommunikative del.

Udvalget anerkendte det vigtige arbejde Social Sundhed gør, ikke mindst betydningen af, at flere sundhedsprofessionelle lærer om området og målgruppen. Udvalget drøftede i den forbindelse, hvordan man kan udbrede kendskabet til indsatsen, eksempelvis i regi af etniske foreninger og på relevante sundhedsfaglige uddannelsesinstitutioner.

I forlængelse af drøftelsen om Social Sundheds arbejde blev også brugen af peer-medarbejdere drøftet med henblik på yderligere belysning i udvalget.

Inger-Marie Tryde og Annette Roed var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Oplæg Ann-Sofie Christensen

Punkt 4: Studietur for udvalget

1-00-14-22

Resume

Udvalget drøfter forskellige muligheder for studieture og besøg i løbet af efteråret 2022.

Direktionen indstiller,

at studietur og besøg i efteråret 2022 drøftes.

Sagsfremstilling

På mødet den 18. maj 2022 i udvalg for lighed i sundhed blev det aftalt, at der på dette møde skulle være en drøftelse af ønsker til og mulighed for en studietur og/eller besøg for udvalget i løbet af efteråret 2022.

Beslutning

Udvalget drøftede en kommende studietur, herunder, at en væsentlig del af det er at komme ud og signalere politisk interesse for området, da det også er en måde, hvorpå der kan sættes fokus på ulighed i sundhed.

Flere emner til en studietur blev drøftet og på den baggrund besluttede udvalget, at der skal planlægges en 2-dages studietur i foråret 2023, hvor udvalget gerne vil lære mere om udgående funktioner i Københavns Kommune, Odense Kommunes arbejde med udsatte unge samt besøge Landsbyggefonden og 3F.

På udvalgmøderne i efteråret 2022 ønsker udvalget at besøge Forsorghjemmet i Holstebro for at få indsigt i deres arbejde med social udsatte samt besøge socialsygeplejerskerne på Regionshospitalet Horsens kombineret med de kommunale gadesygeplejersker for at få indblik i deres arbejde og erfaringer. Det er af stor betydning for udvalget, at de på sådanne besøg møder dem, der arbejder med det i praksis.

Det blev aftalt, at administrationen arbejder videre med planlægningen og snarest sender forslag ud til tidspunkt for studieturen i 2023.

Inger-Marie Tryde og Annette Roed var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 5: Den styrende politiske ambition

1-00-14-22

Resume

Udvalget drøfter det videre arbejde med den styrende politiske ambition.

Direktionen indstiller,

at udvalget drøfter, hvordan man ønsker at arbejde med den styrende politiske ambition.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har i første halvår af 2022 formuleret en styrende politisk ambition, der fokuserer på fire områder: Personaleressourcer, bæredygtighed, psykiatri og lighed i sundhed. Områderne er valgt, fordi der her er nogle vanskelige problemer eller udfordringer, som kræver en særlig indsats, hvis de skal løses. Til at understøtte regionsrådets arbejde med disse emner blev der nedsat to særlige udvalg, der skal arbejde med at levere input til regionsrådet, herunder dette udvalg for lighed i sundhed.

Indenfor de fire områder har regionsrådet formuleret en række særlige problemer eller udfordringer, som man ønsker at arbejde videre med. Problemstillingerne har forskellig karakter og er ikke på samme "niveau", hvis man ser på dem på tværs. Nogle er mere konkrete end andre, og nogle har en mere defineret målgruppe. De har dog det til fælles, at der er tale om "svære" problemstillinger, som kræver noget særligt, for at de kan løses.

Hvordan problemstillingerne skal løses er ikke udfoldet i den styrende politiske ambition. Det skal ske i det efterfølgende arbejde i relevante udvalg, herunder i dette udvalg for lighed i sundhed.

Den styrende politiske ambition godkendes politisk i regionsrådet i august 2022.

På den baggrund ønskes en drøftelse i udvalget af, hvordan man tænker at ville arbejde med den styrende politiske ambition.

Beslutning

Udvalget arbejder videre, når den styrende politiske ambition er godkendt af regionsrådet.

Inger-Marie Tryde og Annette Roed var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Kommunikation om udvalgets arbejde

1-00-14-22

Resume

Udvalget drøfter kommunikation om udvalgets arbejde.

Direktionen indstiller,

at udvalget drøfter kommunikation om udvalgets arbejde.

Sagsfremstilling

Der ønskes en drøftelse af, hvordan der kan kommunikeres om udvalget og udvalgets arbejde med henblik på at skabe opmærksomhed om udvalg for lighed i sundhed samt at få sat fokus på området. Det kan eksempelvis være i form af involvering af pressen, artikler i relevante medier, opslag på sociale medier m.m.

Beslutning

Udvalget ønsker at sætte fokus på området gennem kommunikation om udvalgets eksistens.

Det blev aftalt, at udvalget afslutningsvist på hvert møde drøfter, om der er noget man ønsker at få formidlet ud som udvalg, med henblik på at skabe opmærksomhed om udvalgets arbejde.

Derudover blev muligheden for at lave en konference om ulighed i sundhed samt et borgermøde drøftet. Det skaber også opmærksomhed på området. Frivilligområdet kunne også tænkes ind i dette.

Det blev aftalt, at administrationen undersøger, hvordan man kan tænke i kommunikation om udvalget og dets arbejde fremadrettet.

Inger-Marie Tryde og Annette Roed var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 7: Planlægning af kommende møder

1-00-14-22

Resume

Udvalget planlægger kommende udvalgs møder.

Direktionen indstiller,

at udvalget drøfter kommende møder med henblik på den videre planlægning.

Sagsfremstilling

Der ønskes en drøftelse af de kommende møder med udgangspunkt i vedlagte oversigt over emner, som udvalget kan arbejde videre med.

Beslutning

Udvalget ønsker at afholde 6 møder i løbet af 2023 i tidsrummet fra kl. 10-13 samt at tage på en 2-dages studietur.

Inger-Marie Tryde og Annette Roed var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Plan for udvalg for lighed i sundhed 2022

Punkt 8: Gensidig orientering

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Eventuel og gensidig orientering fra udvalgets medlemmer.

Beslutning

Intet at referere.

Alle var mødt undtagen Inger-Marie Tryde og Annette Roed, der havde meldt afbud.

Mødet blev hævet kl. 12.00.